

REMISSYTTRANDE

2022-08-26

Transportstyrelsen
kontakt@transportstyrelsen.se

Remissyttrande över förändringar i Transportstyrelsens föreskrifter om avgifter 2023 (TSF 2023-44)

Näringslivets Transportråd (NTR) har fått förslaget till avgiftsförändringar för 2023 på remiss och anför följande. Näringslivets Transportråd är en branschorganisation för transportköpare. Medlemmar är cirka 40 industri- och handelsföretag samt deras branschorganisationer i Sverige. Organisationens huvudmän är Skogsindustrierna, Svensk Handel och Teknikföretagen. Flera medlemsföretag är stora transportköpare.

Våra synpunkter lämnas under rubrikerna nedan:

- **Anslagsfinansiera hela Transportstyrelsens verksamhet;**
- **Stabila och förutsägbara villkor är viktiga för transportköpare;**
- **Ta fram en långsiktig och med andra transportmyndigheter koordinerad avgiftsstrategi;**
- **Öka automatiseringsgraden ytterligare i Transportstyrelsens olika verksamheter.**

Anslagsfinansiera hela Transportstyrelsens verksamhet

Näringslivets Transportråds principiella ståndpunkt är att hela Transportstyrelsens verksamhet ska anslagsfinansieras, vilket vi framfört i flera tidigare remissvar. Vår uppfattning har i en rad olika sammanhang och under lång tid framförts till företrädare för Transportstyrelsen, företrädare för Regeringskansliet och ansvariga politiker. Regering och riksdag har dock valt att avgiftsfinansiera Transportstyrelsens kostnader för tillsyn, tillståndsprövning och registerhållning istället för att anslagsfinansiera dessa.

De avgiftsförändringar som föreslås för 2023 finns inom luftfart, sjöfart och vägtrafik medan inga avgiftsförändringar föreslås på järnvägsområdet. Transportstyrelsen skriver dock att avgifterna inom området justerades redan i samband med att fjärde järnvägspaketet införlivades i svensk författning den 1 juni 2022. Transportstyrelsen anger att den inte genomförde tillräckliga avgiftshöjningar under pandemin, vilket föranlett underskott inom luftfart, sjöfart och vägtrafik. Regeringen har sedermera medgett Transportstyrelsen en längre tid än vanligt, till och med 2028, att balansera avgifterna för att undvika alltför stora avgiftshöjningar. Trots den förlängda tiden för balans behöver myndigheten öka intäkterna inom flera områden, varför förslaget innebär ett flertal avgiftshöjningar till 2023.

Sammantaget beräknas dock avgiftsuttaget 2023 minska med cirka tre procent jämfört med 2022. Transportstyrelsen anger att förändringen i avgiftsuttaget är en följd av både volymförändringar och ändrade avgiftsnivåer.

För 2023 föreslås för luftfart avgiftshöjningar inom flera områden. För sjöfart föreslås också flera avgiftshöjningar avseende bland annat årliga tillsynsavgifter för fartyg och lotsdispenser. Totalt beräknas avgiftsuttaget dock minska med 14 procent från 2022 till 2023, vilket bland annat är en följd av volymminskningar inom området vattenskoter.

För vägtrafik föreslås både avgiftshöjningar och -sänkningar som sammantaget ändå innebär att det totala avgiftsuttaget kommer att minska med fyra procent. Minskningen är främst hänförligt till att balansera ett överskott inom vägtrafikregistret. Dock genomförs ett flertal avgiftshöjningar för att balansera ackumulerade underskott inom tillståndsprövning och tillsyn, däribland höjda avgifter mot yrkestrafikföretag.

Näringslivets Transportråd menar att det utifrån Transportstyrelsens redovisning av avgiftsförändringarna, sammantaget och för respektive område, är svårt att dra generella slutsatser om hur förslaget påverkar godstransportköpare. För att möjliggöra en bättre förståelse av hur avgiftsändringarna påverkar transportköpare behövs en samlad konsekvensanalys. Någon sådan har Transportstyrelsen dock inte heller i år genomfört.

Stabila och förutsägbara villkor är viktiga för transportköpare

Näringslivets Transportråd understryker vikten av att Transportstyrelsen har en god framförhållning och är proaktiv i regelarbetet där kommande förändringar av regelverk i Sverige och av internationell och europeisk regelgivning tidigt kommuniceras med bland annat branschorganisationer och näringsliv. Det är viktigt att Transportstyrelsen följer utvecklingen av avgiftsuttaget inom områden där myndighetens uppgifter flyttas till internationella eller europeiska motsvarigheter såsom är fallet till följd av fjärde järnvägspaketet som innebär att hanteringen av säkerhetsintyg för järnvägsföretag delvis flyttas över till Europeiska unionens järnvägsbyrå, ERA. Näringslivets Transportråd ser en risk att Transportstyrelsens avgifter för efterföljande år kommer att behöva höjas till följd av implementeringen av EUs fjärde järnvägspaket som är kostnadsdrivande.

Näringslivets Transportråds medlemsföretag är starkt beroende av att de villkor som man arbetar under är stabila och förutsägbara. Transportstyrelsen skriver i avsnittet 4 ”Avgiftsförändringar till 2023” att myndigheten ”gör årligen en översyn av avgifterna så att våra intäkter på sikt motsvarar våra kostnader och i övrigt stämmer överens med gällande principer.”. Enligt Näringslivets Transportråd är det viktigt att Transportstyrelsen även håller fast vid den tidigare uttalade ambitionen att hålla avgifterna stabila och undvika justeringar varje år. I linje med det är det välkommet att Transportstyrelsen medgetts tid till och med 2028 att balansera avgifterna efter underskottet som uppstod under pandemin.

Näringslivets Transportråd välkomnar Transportstyrelsens strävan att för betalare av myndighetens olika avgifter beskriva hur olika kostnader fördelar sig och att myndigheten vill fortsätta utvecklingsarbetet med att tydliggöra vilka kostnadskomponenter verksamheten består av.

Näringslivets Transportråd understryker vikten av att Transportstyrelsens medarbetare som debiterar avgiftsbelagd verksamhet utbildas såväl i prissättningen av verksamheternas direkta som indirekta kostnader som i tidsskrivning. Detta i konsekvens med strävan efter att kunna

kommunicera en transparent och rimlig prissättning av kostnader samt att ta tillvara alla möjligheter som föreligger till att effektivisera verksamheten.

Ta fram en långsiktig och med andra transportmyndigheter koordinerad avgiftsstrategi

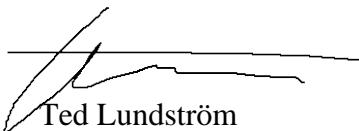
Näringslivets Transportråd föreslår att Transportstyrelsens redovisar en långsiktig och med andra transportmyndigheter koordinerad avgiftsstrategi syftande till att skapa stabila och förutsägbara villkor för näringslivet. Vi föreslår att samtliga transportmyndigheter – Trafikverket, Sjöfartsverket, Luftfartsverket och Transportstyrelsen koordinerar sina framtida avgiftshöjningar och genomför gemensamma, samlade konsekvensanalyser av förslag till höjningar. En sådan konsekvensanalys ska även ta hänsyn till industrin och handelns internationella konkurrenskraft. Transportmyndigheterna koordinerar inte sina olika avgiftshöjningar. Istället fattas besluten i stuprör myndighet för myndighet.

Öka automatiseringsgraden ytterligare i Transportstyrelsens olika verksamheter

Transportstyrelsen skriver i remissmaterialet att: ”Vi arbetar även kontinuerligt med att förbättra processer och arbetssätt genom till exempel nya e-tjänster och automatisering”. Näringslivets Transportråd föreslår att Transportstyrelsen engagerar sig i de olika initiativ som bland annat tagits av regeringen för utveckling av svensk kunskapsuppbyggnad och kompetens inom artificiell intelligens (AI) för att ytterligare öka automatiseringsgraden i Transportstyrelsens olika verksamheter. Det handlar både om att automatisera enskilda beslut samt automatisering av svar på återkommande frågor. Rimligtvis borde en ökad automatisk handläggning minska myndighetens kostnads massa. Näringslivets Transportråd önskar en redovisning av kostnadsbesparingar som uppstår genom ökad digitalisering och automatisering av Transportstyrelsens verksamhet.

Värt att notera är att Transportstyrelsen skriver i remissmaterialet att: ”...myndigheten hanterar en stor mängd avgifter.” Näringslivets Transportråd föreslår att Transportstyrelsen även genomför en översyn av avgiftsfloran. Flera stora banker genomför idag omfattande program för att effektivisera det administrativa arbetet i verksamheten och sänka kostnaderna. Detta är ett tillfälle för Transportstyrelsen att genomföra en benchmark i förhållande till arbetet med digitalisering, automatisering, effektivisering av den administrativa verksamheten och kostnadsänkningar i en lämplig svensk storbank.

NÄRINGSLIVETS TRANSPORTRÅD

Ted Lundström

Ordförande

Jenni Ranhagen

VD